مسئولان حوزه ارتباطات و سایبری:

اینترنت، عامل اختلالات بانکی نیست

گزارش

محبوبه ستارزاده
گروه علم و فناوری

از بیش از ۲ هفته قبل، کاربران با اختلالات قابل توجه در خدمات چند بانک ازجمله انتقال وجه، استفاده از درگاه‌های پرداخت، خدمات موبایل‌بانک و اینترنت‌بانک مواجه شدند. ازسوی دیگر خروج این بانک‌های بزرگ از گردونه برخی فعالیت‌های بانکی، درعمل فشار مضاعفی به عملکرد سایر بانک‌ها تحمیل کرد و به دلیل مراجعه بالای کاربران بانکی و هدایت بخشی از تراکنش‌های روزمره مشتریان به سایر بانک‌ها، فشار مضاعفی به زیرساخت‌های پرداخت کشور وارد شد و درنتیجه، عملکرد برخی دیگر از بانک‌ها هم دچار اختلال شد. هرچند در لحظه تنظیم این گزارش، اختلالات گسترده بانک‌ها تا حد زیادی حل شده اما کاربران یک سؤال مشخص دارند: دلیل این اختلال چیست و چرا اطلاع‌رسانی در این زمینه سریع انجام نشد؟

گمانه‌زنی‌ها در غیاب اطلاع‌رسانی شفاف

در غیاب اطلاع‌رسانی شفاف درباره علت اختلال همزمان در خدمات چند بانک بزرگ کشور که دائم هم گستره اختلالات آن افزایش یافت، گمانه‌زنی‌های مختلفی شکل گرفت. برخی، آن را یک اختلال مقطعی و طبیعی دانستند که بسرعت حل می‌شود و برخی هم آن را به ضعف فنی و بروز مشکل در زیرساخت‌های بانکی نسبت داده‌اند. برخی هم این اختلال بانکی را به بانک مرکزی نسبت دادند و مدعی شدند دلیل آن تلاش این بانک برای کنترل بازار ارز و طلا است؛ موضوعی که با واکنش صریح بانک مرکزی مواجه شد و در اطلاعیه‌ای بسرعت این موضوع تکذیب شد. بانک مرکزی در اطلاعیه رسمی خود تأکید کرد که اطلاعات مشتریان آسیب ندیده، داده‌های بانکی محفوظ مانده و هیچ دسترسی غیرمجازی به آنها صورت نگرفته است. این انجام‌شده، نشان می‌دهد اختلال اخیر در سامانه‌های کارت‌محور برخی بانک‌ها، از جمله بانک‌های ملی، صادرات و تجارت، در نتیجه یک حمله سایبری هدفمند به زیرساخت‌های مرتبط ایجاد شده است.

براساس اطلاعیه منتشرشده، این حمله با هدف ایجاد اختلال در ارائه خدمات بانکی انجام شده و پس از شناسایی، اقدامات دفاعی و حفاظتی لازم در شبکه‌های بانکی و سامانه‌های پردازش تراکنش‌ها به اجرا درآمده است.

در این اطلاعیه آمده بود که به‌منظور جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده احتمالی و همچنین حفظ امنیت داده‌ها و دارایی‌های مشتریان، بخشی از خدمات مبتنی بر کارت به‌صورت موقت از دسترس خارج شده است.

فرماندهی سایبری کشور تأکید کرد تیم‌های تخصصی امنیت سایبری، کارشناسان زیرساخت و مراکز عملیات امنیت به‌صورت مستمر در حال پایش سامانه‌ها و رفع آثار این حمله هستند و فرآیند بازگردانی کامل خدمات نیز با رعایت بالاترین استانداردهای ایمنی در حال انجام است. این نهاد همچنین با اطمینان‌بخشی به شهروندان اعلام کرد که حفاظت از داده‌ها و دارایی‌های بانکی مردم در اولویت قرار دارد و هرگونه اقدام مخرب در فضای سایبری با رصد، مقابله و پیگیری تخصصی مواجه خواهد شد.

بازهم تقصیر گردن اینترنت افتاد

با وجود اعلام این موضوع ازسوی متخصصان امر، اما گروهی که اساساً با اتصال اینترنت بین‌الملل پس از آتش‌بس و پایان جنگ تحمیلی سوم و تجاوز جنایتکارانه آمریکا و رژیم صهیونیستی مخالف بودند باز هم فرصت را غنیمت شمرده و مشکل را به گردن اینترنت انداختند.

مخالفان رفع محدودیت‌های اینترنت حالا درخواست خود را رساتر از قبل اعلام کردند و خواستار محدودیت اینترنت شدند تا اختلالات بانکی برطرف شود؛ موضوعی که از نگاه متخصصان این حوزه، یک برداشت کاملاً اشتباه است و رفع محدودیت‌های اینترنتی هیچ تأثیری بر مشکلات و اختلالات ایجاد شده در چند بانک کشور ندارد.

یک نگاه غیرکارشناسانه

این موضوع تا آنجا پیش رفت که معاون وزیر ارتباطات به پیام توئیتری یک کاربر، نهاد همچنین ادعای ارتباط اختلال بانکی با کنترل بازار ارز و طلا را «کذب محض» خواند.

در این میان، عده‌ای هم حملات سایبری را محتمل دانستند و خواستار توضیح مسئولان این حوزه شدند. البته عده‌ای هم در واکنش به این موضوع یادآور شده بودند با توجه به اینکه زیرساخت‌های سخت‌افزاری خدمات بانکی در ایران مین فریم شرکت IBM آمریکاست، مسئولان باید این موضوع را بیش از پیش مورد توجه قرار دهند. به اعتقاد این گروه، جنگ تحمیلی آمریکا علیه ایران هنوز تمام نشده و استفاده از چنین زیرساخت‌هایی، می‌تواند ریسک قابل توجهی به همراه داشته باشد، بنابراین باید برای جایگزینی این زیرساخت‌ها با نمونه‌های بومی تلاشی جدی داشت.

ورود فرماندهی سایبری کشور

به دنبال گمانه زنی‌های مختلف، سرانجام فرماندهی سایبری کشور هرچند دیرهنگام ولی درنهایت اعلام کرد بررسی‌های فنی در حساب اجتماعی ایکس خود پاسخ داد. در توئیت این کاربر آمده بود: «یک‌ماه پیش، متخصصان امنیت سایبری هشدار می‌دادند زیر حملات شدید هستیم اینترنت بین‌الملل را بازنکنید، با روش‌های بی‌خطر دیگری می‌توان نیاز عموم به اینترنت بین‌الملل را تأمین کرد. اما وزیر ارتباطات به جای توجه، به نصیحت‌کننده‌ها توهین کرد. حالاکه مردم گرفتار شده‌اند، کجاست؟ بیاید جواب مردم را بدهد؟»

بهزاد اکبری، مدیرعامل شرکت ارتباطات زیرساخت در پاسخ به این کاربر، نسبت دادن اختلالات اخیر بانکی به بازگشایی اینترنت بین‌الملل بدون ارائه شواهد فنی را یک نتیجه‌گیری غیر قابل اتکا و غیرکارشناسانه دانست و یادآور شد: «سامانه‌های Core Banking این بانک‌ها و شرکت ارائه کننده خدمات به آنها اصلاً به اینترنت عمومی متصل نیستند. سایر سامانه‌های‌شان هم ایران اکسس هست. ازسوی دیگر به طور متوسط روزانه حدود ۳۵۰ هزار رخداد امنیتی با منشأ شبکه داخلی و حدود ۲۵۰ هزار رخداد با منشأ اینترنت بین‌الملل ثبت می‌شود. لازم به ذکر است که در دوره محدودیت‌ها نیز بیش از ۱۰ درصد کاربران همچنان به اینترنت بین‌الملل دسترسی داشتند. بنابراین طرح ادعاهای فاقد پشتوانه فنی، کمکی به شناخت ریشه واقعی رخدادها و ارتقای امنیت کشور نخواهد کرد.»

به مردم آدرس غلط ندهید

محمدمحسن صدر، معاون وزیر ارتباطات و رئیس سازمان فناوری اطلاعات هم در پی طرح برخی اظهارنظرها درباره علت بروز اختلالات اخیر در شبکه بانکی کشور در حساب کاربری خود نوشت: نباید به مردم آدرس غلط داد و ارتباط دادن اختلالات و اتفاقات به برقراری اینترنت بدون توجه به دلایل مستند و گزارش‌های دستگاه ناظر اشتباه بزرگی است.

در ادامه واکنش‌های مسئولان وزارت ارتباطات به این ادعا، محمدحافظ حکمی، معاون فناوری، نوآوری و امور بین‌الملل وزارت ارتباطات هم نوشت: قبل از بیان برخی حرف‌ها از خدا باید ترسید. آیا شما گزارشی از نهاد مسئول در این زمینه خوانده‌اید که «اینترنت» را دلیل چنین رخدادی بداند یا فقط حدس و گمان خود را مطرح می‌کنید؟ چون ما نخوانده‌ایم! لطفاً گزارش نهاد تخصصی را منتشر کنید تا همه چیز شفاف شود.

اینترنت مسئول اختلالات اخیر بانکی نیست

البته کارشناسان حوزه سایبری هم معتقدند اختلالات بانکی اخیر قطعاً منشأ سایبری داشته و هرگز ارتباطی به کاهش محدودیت‌های اینترنتی ندارد. برخی از این متخصصان هم چنین حملاتی را نشانه‌هایی از آماده‌سازی برای حملات هدفمند می دانند که حتی شاید در آینده نزدیک رخ دهند. از نگاه آنان، با توجه به انجام حملات فراوان دیداس، مسئولان تأمین امنیت زیرساخت‌ها در کشور باید بیش از پیش آماده و هوشیار باشند تا مانع بروز حملاتی گسترده‌تر شوند. به اعتقاد این متخصصان، اتفاقاً در غیاب اینترنت بین‌الملل و در دسترس نبودن آپدیت‌ها و پچ‌ها و وصله‌های امنیتی، امنیت زیرساخت‌ها بیشتر دچار مشکل می‌شود؛ بنابراین ادعای گروهی مبنی بر ارتباط اختلالات بانکی و اتصال اینترنت بین‌الملل کاملاً غلط و غیرعلمی است. از نگاه کارشناسان امنیت سایبری، برای افزایش امنیت سایبری هرگز نمی‌توان از فضای بین‌الملل فاصله گرفت و انزوا برای کشور، امنیت سایبری را به ارمغان نمی‌آورد.

در پایان باید گفت، مشکل هرچه که هست یک موضوع مشخص وجود دارد و آن هم اینکه شفافیت در اطلاع‌رسانی، علاوه بر کاهش نگرانی عمومی، می‌تواند از شکل‌گیری شایعات و گمانه‌زنی‌های غیرمستند نیز جلوگیری کند که این موضوع، توجه بیشتر مسئولان را می طلبد. ازسوی دیگر با توجه به اینکه هربار بحرانی در حوزه امنیت سایبری پیش می‌آید مردم شاهد وعده‌هایی برای ارتقای امنیت و تقویت تاب‌آوری دیجیتال هستند، ذهن مردم به سمت این موضوع می‌رود که وعده‌های تأمین امنیت سایبری چه زمانی محقق می‌شود؟ موضوع مهم‌تر این است که موضوع تاب‌آوری زیرساخت‌ها باید در اولویت قرار بگیرد و به آن توجهی ویژه شود تا کمتر شاهد وقوع چنین اختلالاتی باشیم یا در صورت وقوع اختلال، سریع‌تر بتوان مشکل را حل کرد و مردم دچار مشکل نشوند.

فناوری

■ اپل به دلیل افزایش هزینه‌های تراشه‌های حافظه و ذخیره‌سازی ناشی از رونق هوش مصنوعی، قیمت برخی از محبوب‌ترین محصولات خود، از جمله مک‌بوک و آی‌پد را افزایش داد.

■ ایمپلنت مغزی، آزمایشی به مردی که توانایی صحبت کردن را از دست داده بود، امکان داد بار دیگر با صدایی شبیه به صدای خودش با دیگران ارتباط برقرار کند.

کهکشان

■ پژوهشگران آلمانی از یک نمونه اولیه مریخ‌نورد رونمایی کرده‌اند که چرخ‌های آن از نحوه حرکت «مارمولک شن‌ماهی» در صحرای آفریقا الهام گرفته است؛ خزنده‌ای که به جای راه رفتن، با حرکات موجی بدنش در شن فرو رفته و پیش می‌رود.

■ تلسکوپ فضایی اقلیدس (Euclid) متعلق به آژانس فضایی اروپا در یک رصد ۲۶ ساعته، بزرگ‌ترین و باکیفیت‌ترین تصویر تاریخ از مرکز کهکشان راه شیری را در قالب یک تصویر ۳۲۴ مگاپیکسلی ثبت کرد.

از هوش مصنوعی چه خبر؟

■ دولت ترامپ به دلیل نگرانی‌های امنیتی، از شرکت OpenAI خواسته است عرضه مدل هوش مصنوعی GPT-5.6 را به تعویق بیندازد. طبق گفته «سم آلتمن»، این مدل جدید در ابتدا تنها به صورت یک پیش‌نمایش بسیار محدود برای برخی مشتریان سازمانی در دسترس خواهد بود.

■ گوگل در صفحه رسمی مدل هوش مصنوعی رایگان Gemma خبر از رکورد ۲۰۰ میلیون دانلود انواع مدل‌های خانواده جما ۴ را داد.

تازه‌های موبایل

■ شیائومی قصد دارد گوشی‌های میان‌رده ردمی نوت ۱۷ را با باتری حجیم و تراشه جدید در تابستان امسال به بازار عرضه کند. این مدل به تراشه اسنپدراگون ۶ نسل ۵ مجهز خواهد بود که دربرابر آب مقاوم است.

روبات

■ شرکت چینی Pudu Robotics قصد دارد در سال ۲۰۲۷ اولین هتل جهان را که کاملاً توسط روبات‌ها اداره می‌شود، در یک جزیره مصنوعی افتتاح کند. در این هتل تمام وظایف از پذیرش و تحویل بار گرفته تا پخت‌وپز و نظافت اتاق‌ها، بدون دخالت انسان و توسط روبات‌ها انجام خواهد شد.

آگهی فروش کارخانه فعال

یک واحد تولیدی / صنعتی فعال با موقعیت مناسب و دسترسی عالی، آماده واگذاری می‌باشد.

مشخصات کلی:

نوع فعالیت: تولیدی

مساحت زمین: دو بر به مساحت ۴،۴۶۸ متر مربع دارای کلیه مجوزهای قانونی (پروانه بهره‌برداری، محیط زیست و...) مجهز به ماشین‌آلات و تجهیزات کامل و آماده بهره‌برداری انشعابات کامل (آب، برق صنعتی، گاز، تلفن)

قیمت پایه: ۹۰ میلیارد تومان

شرایط فروش: فروش به صورت نقدی امکان بازدید حضوری با هماهنگی قبلی جهت کسب اطلاعات بیشتر و هماهنگی بازدید با شماره ۰۹۱۹۲۵۶۲۲۸۳ آقای کاوسی تماس حاصل فرمایید.

آدرس: استان مرکزی، کیلومتر ۸۰ اتوبان تهران ساوه، شهرک صنعتی مامونیه، نبش خیابان سوم، کارخانه رهاورد سازندگی آزادگان

آگهی فروش ملک مسکونی

شرکت رهاورد سازندگی آزادگان در نظر دارد نسبت به فروش شش دانگ ملک مسکونی خود واقع در استان مازندران، شهرستان رامسر، بلوار امام رضا (جاده کنار)، روبه‌روی فرودگاه، خیابان ایستگاه گاز اقدام نماید.

مشخصات کلی: متراژ زمین معادل ۳۱۹۵ مترمربع، متراژ پروانه معادل ۲۷۲۷ مترمربع، در مقطع اتمام اسکلت و اجرای دیوار چینی، دارای انشعابات آب و برق کارگاهی و دیگر متعلقات و همچنین دارای سند تک برگ

قیمت پایه: ۱/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و هماهنگی بازدید با شماره ۰۹۱۳۲۲۱۳۵۱۷ به‌نام آقای نادر صیدی تماس حاصل فرمایند.

همچنین جهت دریافت فرم‌های مربوطه از روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۶ لغایت ۱۴۰۵/۰۴/۲۰ از ساعت ۹ لغایت ۱۶ به آدرس شرکت واقع در تهران، سیدخندان، جلفا، خیابان سیمرغ غربی، خیابان گلزار، کوچه پروانه، پلاک ۲، به واحد فنی شرکت رهاورد سازندگی آزادگان مراجعه نمایند.

نوبت اول

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

شماره ۲۰۰۵۰۰۱۱۳۲۰۰۰۰۱۸ (۴۰۵۱/۱۷)

وزارت نیرو
شرکت برق منطقه‌ای غرب
(سهامی خاص)

تجدید مناقصه شماره ۲۰۰۵۰۰۱۱۳۲۰۰۰۰۰۸ (۴۰۵۱/۷)

شرکت سهامی برق منطقه‌ای غرب در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای با موضوع **تأمین تجهیزات تکمیلی مورد نیاز و عملیات اجرایی نصب، تست و راه‌اندازی احداث پست ۶۳/۲۰ کیلوولت شهرک صنعتی سنقر و دمونتاژ و حمل تجهیزات مورد نیاز از پست قدیمی ۶۳/۲۰ کیلوولت سنقر به پست شهرک صنعتی سنقر**، از طریق درگاه ستاد برگزار نماید، کلیه مراحل برگزاری از دریافت و بارگذاری اسناد استعلام کیفی و اسناد مناقصه تا انجام سایر مراحل مناقصه، ابلاغ برنده و انعقاد قرارداد از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

لازم است مناقصه‌گران شرکت در فراخوان درصورت عدم عضویت در ستاد، نسبت به ثبت‌نام، دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به‌صورت بر خط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم به‌عمل آورند.

الف) الزامات:

گواهی‌نامه صلاحیت پیمانکاری معتبر رتبه ۵ نیرو از سازمان برنامه و بودجه کشور و دارا بودن ظرفیت خالی آماده به کار.

۱- مبلغ برآورد مناقصه: ۲۰۷/۲۷۹/۴۲۸/۸۳۸ (دویست و هفت میلیارد و دویست و هفتاد و نه میلیون و چهارصد و بیست و هشت هزار و هشتصد و سی و هشت) ریال

۲- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: ۱۰/۳۶۳/۹۷۱/۴۴۲ (ده میلیارد و سیصد و شصت و سه میلیون و نهصد و هفتاد و یک هزار و چهارصد و چهل و دو) ریال مطابق انواع ضمانت‌نامه‌های قابل قبول مندرج در آیین‌نامه تضمین معاملات دولت هیأت وزیران شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹۴/۹/۲۲

ب) برنامه زمان‌بندی فرآیند مناقصه:

۱- تاریخ انتشار فراخوان ارزیابی کیفی در ستاد: ساعت ۱۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۶

۲- مهلت زمانی دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی از طریق درگاه ستاد: از ساعت ۱۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۶ تا ساعت ۱۳ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۹

۳- آخرین مهلت زمانی بارگذاری پیشنهاد ارزیابی کیفی از طریق درگاه ستاد: تا ساعت ۱۳ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۳

۴- زمان گشایش پاکت‌های استعلام ارزیابی کیفی از طریق درگاه ستاد توسط مناقصه‌گزار: ساعت ۸ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۴

۵- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد استعلام ارزیابی کیفی مندرج است.

(ج) اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر:

متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با مناقصه‌گزار به نشانی شرکت برق منطقه‌ای غرب- کرمانشاه - ۲۲ بهمن - میدان گلایول - طبقه دوم - اداره قراردادها -شماره تلفن ۸۱۳۰۰۰۰۰-۰۸۳، ۰۸۳-۰- داخلی ۳۲۲۱ کارشناس اداره قراردادها و داخلی ۲۸۰۳ (دفتر مهندسی طرح‌ها) و مشاور پروژه شرکت مهندسین مشاور قدس نیرو به نشانی تهران- خیابان استاد مطهری- بعد از چهارراه سهروردی - کدپستی ۱۵۶۶۷۷۵۳۵۳ - پلاک ۸۲ - تلفن ۰۲۱۸۲۴۰۴۰۰۰ فاکس ۰۲۱۸۸۴۲۷۰۰۵ تماس حاصل نمایند. اطلاعات تماس جهت انجام مراحل عضویت در ستاد و پاسخگویی به سؤالات سامانه‌ای: مرکز تماس ۱۴۵۶ (بدون پیش شماره)، اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها، در درگاه ستاد (WWW.setadiran.ir) بخش «ثبت‌نام / پروفایل تأمین‌کننده / مناقصه‌گر» موجود است.

شناسه: ۲۲۱۳۲۵۳-م الف: ۲۱۲۴

آگهی مناقصه عمومی

نوبت دوم | با اخذ سپرده

درخواست شماره: RHS-0046711-T15

موضوع آگهی:

خرید ۱ قلم
CIRCUIT BREAKER/MERL IN GERIN

برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت این شرکت WWW.BAORCO.IR مراجعه نمایید.

روابط عمومی و امور بین‌الملل

آگهی مناقصه عمومی

نوبت دوم | با اخذ سپرده

درخواست شماره: RHP-7302507630-T19

موضوع آگهی:

خرید قطعات ولو
GUICHON

برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت این شرکت WWW.BAORCO.IR مراجعه نمایید.

روابط عمومی و امور بین‌الملل

آگهی مناقصه عمومی

نوبت اول | مجدد یک مرحله‌ای

شماره: ۱۴۰۴/۰۰۶

موضوع آگهی:

تعمیر و بازسازی هدرباکس‌ها، تأمین متریال و ریتیوب کولرهای هوایی A:06001A~N

آخرین مهلت اعلام آمادگی و ارسال رزومه پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۷

برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت این شرکت WWW.BAORCO.IR و یا خبرگزاری شانا www.shana.ir و WWW.TENDER@NIORDC.IR مراجعه نمایید.

روابط عمومی و امور بین‌الملل

آگهی مناقصه عمومی

نوبت دوم | با اخذ سپرده

درخواست شماره: RHP-7302505748-T25

موضوع آگهی:

خرید SCALOP راکتور

برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت این شرکت WWW.BAORCO.IR مراجعه نمایید.

روابط عمومی و امور بین‌الملل

ایران سازمان آگهی‌های بازرگانی

پذیرش آگهی‌های روزنامه ایران
۱۸۷۷